

Lemmer, Waterspitsmuis

Nader Onderzoek muizen

JM ecologie b.v., 2021

Nader Onderzoek muizen Lemmer, Waterspitsmuis

Muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R21.224

Status

1.0 (definitief)

Datum

1-11-2021

Opdrachtgever

Rho Adviseurs
Druifstreek 72-C
8911 LH Leeuwarden

Auteur

[REDACTED]

Controle

[REDACTED]

Voorpagina

Raailocatie 1

Te citeren als

[REDACTED] Nader Onderzoek muizen Lemmer, Waterspitsmuis; muizenonderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R21.224 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Ligging	2
2	Uitvoering	3
2.1	Standaardmethode	3
2.2	Aanpassingen ten opzichte van de standaardmethode	3
2.3	Bezoeken	4
2.4	Raailocaties	4
3	Resultaten	6
4	Conclusie	8
	Geraadpleegde bronnen	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Rho adviseurs, verder “opdrachtgever” genoemd, heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd aan een perceel langs de Tramdyk te Lemmer, gemeente De Fryske Marren, provincie Friesland. Er zullen 70 woningen gerealiseerd worden op dit perceel. Om deze werkzaamheden mogelijk te maken is het noodzakelijk om onderzoek naar de effecten op beschermde natuurwaarden uit te voeren. Tijdens de voorliggende QuickScan is geconcludeerd dat het plangebied mogelijk habitat bevat voor de waterspitsmuis. Hierop volgend is nader onderzoek uitgevoerd naar de aan- of afwezigheid van waterspitsmuis op de desbetreffende locatie.

1.2 Ligging

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood) aan de noordzijde van Lemmer. (Bron: ESRI)

2 Uitvoering

2.1 Standaardmethode

Het onderzoek is globaal uitgevoerd conform de algemeen geaccepteerde standaard, zoals deze gebruikt wordt binnen het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging.

Bij deze methode wordt gebruik gemaakt van Longworth of Heslinga lifetraps. Dit zijn vallen waarin de muizen levend worden gevangen. Na behandeling worden de muizen direct weer losgelaten op de plek waar ze zijn gevangen.

Er wordt gewerkt met raaien van standaard 20 vallen. De vallen worden in paren geplaatst in het plangebied. Tussen twee afzonderlijke vallen zit maximaal vijf meter, tussen twee vallenparen 10 tot 20 meter. De vallen worden, twee dagen voordat het daadwerkelijke vangen plaatsvindt, in het veld gezet met voer (gemengd graan, wortel en appel en meelwormen) en hooi, zonder dat de vallen dicht kunnen vallen (het zogenaamde pre-baiten). Hiermee wordt de vangkans vergroot.

Na het pre-baiten worden de vallen in de ochtend van de derde dag op scherp gezet. Vervolgens worden alle vallen zesmaal gecontroleerd: 's ochtends rond 9:00 en 's avonds rond 21:00. Bij elke monitoringsronde worden de vallen op exact dezelfde plek teruggelegd.

Om de populatiegrootte van de muizen in te schatten wordt gebruik gemaakt van de CMR-methode (Capture, Mark, Recapture), waarbij gevangen dieren worden gemerkt. Hierdoor kunnen ze bij een tweede vangst direct als hervangst herkend worden. Vervolgens kan in de loop van het onderzoek aan de hand van de verhouding tussen het aantal terugvangsten en dieren die eenmalig zijn gevangen, een populatieschatting worden gemaakt. De muizen worden gemerkt door een klein deel van de vacht weg te knippen (tot op de ondervacht, zodat geen huid zichtbaar wordt).

2.2 Aanpassingen ten opzichte van de standaardmethode

Omdat het onderzoeken van muizen maatwerk vereist, wordt de onderzoeksmethode afgestemd op het plangebied en de doelsoort(en). In dit geval zijn de volgende aanpassingen gemaakt ten opzichte van de standaardmethode:

Bij het pre-baiten is er geen gebruik gemaakt van appel, wortel en graan, om geen veld- en ware muizen aan te trekken tijdens de pre-bait periode. Bij het scherpstellen is er appel, wortel en graan toegevoegd om te zorgen dat er voer voor veld- en ware muizen aanwezig is als deze toch in de val belanden.

Er wordt niet gemerkt. Het vaststellen van aan- of afwezigheid is op deze locatie voldoende. Het merken van de dieren brengtodeloos stress met zich mee, aangezien er geen populatiegrootte ingeschat hoeft te worden.

2.3 Bezoeken

Ronde	Datum	Begintijd	Eindtijd	Temperatuur (°C)	Windkracht (Bft)	Neerslag	Bewolking
P	15-10-2021	17:00	19:00	14	1	Geen	Bewolkt
S	18-10-2021	9:00	10:00	13	1	Geen	Bewolkt
C1	18-10-2021	21:00	22:00	12	2	Geen	Bewolkt
C2	19-10-2021	9:00	10:00	14	2	Geen	Helder
C3	19-10-2021	21:00	22:00	17	3	Geen	Licht bewolkt
C4	20-10-2021	9:00	10:00	15	3	Geen	Helder
C5	20-10-2021	21:00	22:00	14	3	Geen	Helder
C6	21-10-2021	09:00	11:00	10	4	Regen	Bewolkt

Tabel 2.1. Afgelegde bezoeken met heersende weersomstandigheden (P = Plaatsen; S = Scherp zetten; C = Controle).

2.4 Raailocaties

De muizenvallen zijn uitgezet in twee raaien van elk tien valparen. Bij elkaar zijn dit veertig vallen in totaal. De valparen staan ongeveer tien meter uit elkaar, op geschikte locaties in de oeverzone. Vanwege het recent schonen van de watergangen in het plangebied is er gekozen om raai 2 net buiten het oorspronkelijke plangebied op te stellen.

Afbeelding 2.1. Ligging van de raaien (Blauwe lijnen met nummering).

Afbeelding 2.2. Overzichtsfoto van raai 1.

Afbeelding 2.3. Overzichtsfoto van raai 2.

3 Resultaten

Soort	C1	C2	C3	C4	C5	C6	Totaal
Huisspitsmuis				2	1		3
Dwergmuis			1	2	1	1	5
Bosmuis		1					1

Tabel 3.1. Onderzoeksresultaten qua muizensoorten en -aantallen.

Afbeelding 2.4. Dwergmuis.

Afbeelding 2.5. Bosmuis.

Afbeelding 2.6. Huisspitsmuis.

4 Conclusie

Er is geen waterspitsmuis aangetroffen. Aangezien de waterspitsmuis niet aanwezig is in het plangebied, hoeft er geen ontheffing op de verbodsartikelen van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden ten opzichte van de waterspitsmuis.

Gorredijk, oktober 2021
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten Soorten – Natuurbescherming.
- [REDACTED] 2021. QuickScan Lemmer, Tramdijk oost fase 3; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport R21.096 JM ecologie b.v., Gorredijk.